

Zdolność do czynności prawnych. Co powinniśmy wiedzieć?

Czym jest zdolność do czynności prawnych? Najprościej mówiąc jest to zdolność do kształtowania naszej sytuacji prawnej, co jest związane z nabywaniem praw i zaciąganiem zobowiązań. Szczegółowo to zagadnienie opisuje Kodeks Cywilny w części ogólnej.

Moment urodzenia jest chwilą, od której każdy człowiek posiada zdolność prawną. Jest ona również przypisana spółkom z o.o., stowarzyszeniom, fundacjom, a także jednostkom organizacyjnym, które nie są osobami prawnymi.

Samo pojęcie **zdolności prawnej** należy jednak odróżnić od **zdolności do czynności prawnych**. W pierwszym przypadku mówimy wprost o sytuacji kiedy jesteśmy podmiotem praw i obowiązków (tak się dzieje od momentu narodzenia), a w drugim posiadamy możliwość np. do zawierania umów, rozporządzania swoim majątkiem, zaciągania zobowiązań czy składania oświadczeń woli w sposób wiążący prawnie.

Prawo przewiduje trzy sytuacje, w których:

- posiadamy pełną zdolność do czynności prawnych,
- posiadamy ograniczoną zdolność do czynności prawnych,
- nie posiadamy zdolności do czynności prawnych.

Pełną zdolność do czynności prawnych mają wyłącznie pełnoletnie osoby fizyczne, które nie są ubezwłasnowolnione, a także osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. **Ograniczoną zdolność** w tym zakresie posiadają osoby małoletnie, które ukończyły 13 lat, a także osoby częściowo ubezwłasnowolnione. Dotyczy to również osób, które w związku z postępowaniem sądowym o ubezwłasnowolnienie mają przydzielonego doradcę tymczasowego.

Zdolności do czynności prawnych nie posiadają osoby, które nie ukończyły 13 lat lub są całkowicie ubezwłasnowolnione. Warto również pamiętać, że polskie prawo nie przewiduje możliwości zrzeczenia się tego typu praw.

Pozostaje wiele kwestii i pytań związanych choćby z sytuacją, w której do zawarcia umowy dochodzi z udziałem osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych. Dlatego warto wiedzieć, że co do zasady w ten sposób zawarta umowa jest nieważna. Wyjątkiem są sytuacje dotyczące powszechnie zawieranych umów w sprawach drobnych, codziennych, a sama umowa staje się wtedy ważna w momencie jej całkowitego wykonania.

Artykuł opracowany został przez Stowarzyszenie Sursum Corda w ramach realizacji w 2020r. zadania publicznego pod tytułem:
- „Prowadzenie Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej Nr 1 zlokalizowanego na terenie miasta Jarosław oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Jarosławskiego”,
- „Prowadzenie Punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego Nr 2 zlokalizowanego na terenie Gminy Wiązownica oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Jarosławskiego”,
- „Prowadzenie Punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego Nr 3 ze specjalizacją nieodpłatnej mediacji, zlokalizowanego na terenie Gminy Radymno, Gminy Laszki i Gminy Chłopice oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Jarosławskiego.

„Zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest finansowane z budżetu państwa, a realizowane przez Powiat Jarosławski”